

opusdei.org

Vårt arbete ger oss värdighet

I påven Franciskus
trosundervisning om familjen
onsdagen den 19 augusti låg
fokus på arbete.

2015-08-24

Efter att ha reflekterat över hur
viktig högtiden är i familjelivet, skall
vi idag se närmare på vad som
kompletterar högtiden, nämligen
arbetet. Bägge hör till Guds
skaparplan, både högtiden och
arbetet.

Man säger ofta att arbetet är nödvändigt för att försörja familjen, för att uppfostra barnen, för att låta familjens medlemmar leva ett värdigt liv. Det bästa man kan säga om en seriös och hederlig människa är att den är arbetsam, en som inte lever på andras bekostnad. I Argentina säger vi: “No vive de arriba”.

Arbetet har tusentals former som också omfattar hushållsarbetet och syftar till det gemensamma bästa. Och var är det man lär sig att arbeta? Först och främst är det i familjen. Familjen fostrar till arbete genom föräldrarnas förebild: pappan och mamman som arbetar för familjens och samhällets bästa.

Evangelierna beskriver den heliga familjen i Nasaret som en arbetsam familj. Jesus själv kallas “snickarens son” (Matt 13:55) eller rentav “snickaren” (Mark 6:3). Paulus

förmanar de kristna: “Den som inte vill arbeta får inte heller äta” (2 Thess 3:10). Aposteln syftar på den falska andligheten hos dem som i själva verket levde på sina bröders och syskons bekostnad “utan ordning” (2 Thess 3:11).

Engagemanget i arbetet och för andens liv står inte i någon motsättning till varandra i kristendomen. Det är viktigt att förstå detta. Bön och arbete kan och skall leva tillsammans i harmoni, som den helige Benedictus lär oss. Avsaknad på arbete skadar också anden, så som avsaknad på bön också skadar den praktiska verksamheten.

Det hör till människan att arbeta på något sätt. Det uttrycker hennes värdighet i att vara skapad till Guds avbild. Därför säger man att arbetet är heligt. Och därför är sysselsättningen ett omfattande mänskligt och socialt ansvar, som

man inte kan lämna i några få personers händer eller överlämna till en förgudligad marknad. När jobb förloras skadas samhället. Jag blir ledsen när jag ser att det finns människor som inte har arbete, som inte finner något arbete, och som inte har värdigheten i att förtjäna sitt levebröd. Och jag blir glad när jag ser att de styrande gör stora ansträngningar för att skapa sysselsättning för att alla skall ha arbete. Arbetet är heligt, arbete ger en familj värdighet. Vi måste be att arbetet inte skall saknas i familjen.

Arbetet hör alltså till Guds skaparplan liksom högtiden. Första Mosebok beskriver jorden som en trädgård som anförtros åt människans omsorg och arbete (2:8,15): "När Herren Gud gjorde jord och himmel, 5när ingen buske fanns på marken och ingen ört hade spirat, eftersom Herren Gud inte hade låtit något regn falla på jorden och ingen

människa fanns som kunde odla den – men ett flöde välldes fram ur jorden och vattnade marken” (2,4b-6a). Det är inte romantik, det är Guds uppenbarelse, och vi har ansvar för att förstå den och ta den till oss på djupet. Encykliken *Laudato si'*, som framställer en allomfattande ekologi, innehåller också detta budskap: jordens skönhet och arbetets värdighet är till för att förenas. De hör ihop. Jorden blir vacker när människan bearbetar den. När arbetet avlägsnar sig från Guds förbund med mannen och kvinnan, när det avlägsnar sig från deras andliga sida, när det kidnappas av profitens logik och föraktar livets relationer, då förorenas allt av själens förnedring: också luften, vattnet, gräset, maten... Samhällslivet korrumpas och vårt *habitat* skadas. Följderna drabbar främst de fattigaste och de fattigaste familjerna. Den moderna organisationen av arbetet visar

ibland upp en farlig tendens att se familjen som en börda, en passiv tyngd för det produktiva arbetet. Men låt oss fråga oss: vilken produktivitet? Och för vem? Den så kallade "intelligenta staden" är säkert full av tjänster och organisation, men den är ofta fientlig mot barn och gamla.

Den som gör projekt vill ibland sköta den individuella arbetskraften, foga ihop och använda den eller kasta bort den utifrån vad man tjänar mest på. Familjen är en viktig provosten. När den kidnappas av arbetets organisation eller rentav hämmar den, då är vi säkra på att det mänskliga samhället har börjat arbeta mot sig självt!

Dessa tider ger de kristna familjerna en stor utmaning och ett stort uppdrag. De presenterar de grundläggande byggstenarna i Gudsskapelse: mannens och kvinnas

identitet och förbund,
fortplantningen, arbetet som gör
jorden och världen beboelig.
Förlorar man dessa grundläggande
byggstenar är det mycket allvarligt,
och i det gemensamma hemmet finns
det redan alltför många sprickor!
Uppgiften är inte lätt. Ibland kan
familjernas föreningar känna sig
som David inför Goliat... Men vi vet
hur det gick med den utmaningen!
Det krävs tro och skicklighet. Må Gud
låta oss ta emot hans kall med glädje
och hopp i denna svåra stund i
historien: kallet att arbeta för att ge
värdighet till sig själva och till den
egna familjen.

Libreria Editrice Vaticana/
RomeReports

vart-arbete-ger-oss-varldighet/
(2026-03-23)